

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Edward
Nazwisko: Tchórz
Miejsce urodzenia: Nowa Wieś
Data urodzenia: 22-11-1926
Imię ojca: Stanisław
Imię matki: Aleksandra
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta Wydz. Śledczego WUBP w Bydgoszczy z 1954 roku zawierające materiały śledztwa w sprawie organizacji „Demokracja Polska”, działającej od maja 1951 do 11.04.1954 w powiatach: bytowskim, kartuskim, słupskim, lęborskim i kościerskim. Organizacja zajmowała się głównie gromadzeniem broni i kolportowaniem ulotek. Grupa dokonywała także akcji na przedsiębiorstwa państwowe. Edward Tchórz został zatrzymany 07.08.1953 przez PUBP w Grudziądzu z bronią w ręku. W przeszłości służył w WP w stopniu kaprała. Postanowieniem oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy z 04.01.1954 Edward Tchórz został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Tego samego dnia postanowiono o zamknięciu śledztwa. Aktem sporządzonym 09.02.1954 przez oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy został oskarżony o to, że: 1) „Od marca 1952 do września 1953 na terenie powiatów bytowskiego, chojnickiego i grudziądzkiego brał udział w związku w ramach którego wraz z innymi dokonał szeregu akcji z bronią palną na spółdzielnie oraz PGR-y”; 2) Uczestniczył w szeregu akcji przeprowadzonych przez organizację, m.in. 07.06.1952 na komendanta Posterunku MO w Jaziorkach, na członka ORMÓ; 3) Nielegalnie posiadał i używał broń.</p>	<p>IPN By 070/3247 (3330/III).</p>	
<p>Akta z lat 1951-1953 dotyczące śledztwa prowadzonego przez Wydz. Śledczy WUBP w Koszalinie w sprawie utworzenia organizacji podziemnej, która działała na terenie powiatu bytowskiego w okresie od 1951 do 1953. Edward Tchórz został zatrzymany z bronią w ręku. Przyznał, że należał do grupy od 1951 roku i dokonywał napadów na terenie powiatu bytowskiego. W czasie przesłuchania podał nazwiska innych osób związanych z grupą.</p>	<p>IPN Sz 00101/704 (5059/III).</p>	

Akta w sprawie karnej prowadzonej w latach 1954-1958 przeciwko Edwardowi Tchórzowi oskarżonemu o uczestnictwo w zorganizowanej grupie dokonującej napadów rabunkowych z bronią w ręku. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (Sr. 32/54) z 23.02.1954 Edward Tchórz został uznany winnym. Skazano go na karę łączną – 13 lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 5 lat oraz przepadek całego mienia. Karę odbywał w Więzieniu w Bydgoszczy. 18.03.1954 został przeniesiony do Więzienia w Koronowie, a następnie 23.03.1956 do Więzienia w Strzelcach Opolskich. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Bydgoszczy (Sr. 32/54) z 18.03.1956 Edward Tchórz został objęty amnestią – karę łączną złagodzano do 8 lat więzienia z utratą praw na 2 lata i 6 miesięcy. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Opolu (IV Kow. 2089/57) z 13.02.1958 Edward Tchórz został przedterminowo warunkowo zwolniony z więzienia z okresem próby do 07.09.1961. Więzienie opuścił 07.03.1958.

IPN By 66/3056.

Materiały administracyjne zawierające sprawozdania okresowe Ref. III PUBP w Grudziądzu za 1954 rok przesyłane do Wydz. III WUBP w Bydgoszczy. Edward Tchórz figuruje w sprawozdaniu sporządzonym 30.01.1954 dotyczącym poszukiwanych w celu aresztowania pozostałych członków organizacji podziemnej.

IPN By 050/46 (NR-48-S).

Teczka personalna agenta/ Tajnego Współpracownika (TW) pseud. „Dąbrowski” nr rej. 9020, 2512 – rolnika z Nowej Wsi, pozyskanego przez Wydz. III WUBP w Bydgoszczy w celu inwigilacji grupy działającej w powiatach chojnickim i bytowskim (okres współpracy 1953-1954). Następnie pozyskany przez KM MO w Grudziądzu do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. „Sierota” (okres współpracy 1963-1964). Nazwisko Edwarda Tchórza, przechodzi w „Raportie o zezwolenie na dokonanie werbunku w charakterze agenta z 15.10.1953”. Został on wymieniony wśród członków i współpracowników grupy, którą rozpracowywać miał „Dąbrowski”. Do materiałów dołączono także odpis protokołu przesłuchania zatrzymanego Edwarda Tchórza w charakterze podejrzanego.

IPN By 0085/75 (19127/I), IPN By 00105/73 (19127/1) mikrofilm.

Rozpracowywany w ramach Sprawy Operacyjnej Obserwacji (SOO) krypt. "Sierota" prowadzonej od 20.09.1962 do 15.06.1964 pod nr 239 przez KM MO w Grudziądzu. Sprawa dotyczyła obserwacji były członków organizacji podziemnej. Akta złożono do archiwum pod sygn. 2960/II.

Akt o sygn. 2960/II brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Charakterystyka nr 77 sporządzona 01.10.1975 w Wydz. „C” KW MO w Koszalinie, dotycząca członków organizacji podziemnej działającej w latach 1951-1954. Organizacja powstała w sierpniu 1951 na terenie powiatu chojnickiego. Zorganizował i dowodził nią były członek młodzieżowej organizacji „Polska Organizacja Armii Krajowej” (PO AK) w Grudziądzu. 05.08.1951 zbiegł przed aresztowaniem i ukrywał się. W czasie ukrywania zorganizował grupę składającą się z pięciu czynnych członków oraz pięciu czynnych współpracowników, udzielających schronienia, informacji, pożywienia lub w inny sposób pomagających organizacji. Grupa była wyposażona w broń i amunicję. W lasach powiatów kartuskiego, chojnickiego i bytowskiego posiadali sześć ziemianek, w których ukrywali się i magazynowali broń, żywność i potrzebny im sprzęt. Od jesieni 1951 do kwietnia 1954 dokonali 17 akcji, w tym m.in. na funkcjonariuszy MO. Rozpracowanie operacyjno-śledcze na grupę zostało wszczęte 23.11.1951 przez WUBP w Koszalinie. Prowadzono je do 13.04.1954. Równocześnie rozpracowanie prowadził WUBP w Bydgoszczy i powiatowe jednostki SB. 13.04.1954 WUBP w Koszalinie przekazał sprawę do dalszego prowadzenia do WUBP w Bydgoszczy. W materiałach znajduje się kwestionariusz osobowy Edwarda Tchórza, sporządzony 02.10.1975: był członkiem ww. grupy od marca 1952 do 07.09.1953 na terenie województwa bydgoskiego, koszalińskiego i gdańskiego. Brał udział w akcjach i posiadał nielegalnie broń. Zatrzymany 07.09.1953 przez PUBP w Grudziądzu. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 23.11.1954 skazany na 13 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 5 lat.

IPN Sz 00103/397 (535/ADM).

Materiały z okresu 13.06.1972 - 28.06.1972 zawierające charakterystykę sporządzoną w Wydz. „C” KWMO w Bydgoszczy i inne dokumenty dotyczące podziemnej organizacji (bez określonej nazwy), działającej na terenie powiatów chojnickiego, bytowskiego, kartuskiego, słupskiego, lęborskiego i kościerzyńskiego (województwa bydgoskie, gdańskie i koszalińskie) w okresie od września 1951 do kwietnia 1954. Edward Tchórz przechodzi w charakterystyce jako aktywny członek grupy działający w niej od 1952 do chwili aresztowania. Za swoją działalność został skazany wyrokiem sądu w Bydgoszczy 23.11.1954 na karę 13 lat więzienia oraz utratę praw publicznych i honorowych na 5 lat.

IPN By 010/1 (1/B).